

ร่างกฎกระทรวงกำหนดระเบียบและวิธีการ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม การออกคำสั่งให้มาชี้แจงหรือ
แสดงหลักฐานเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าธรรมเนียม และการชำระค่าปรับ
บนทางหลวงพิเศษ ที่กำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียม

พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียม
การใช้นายถนนบนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๔๙๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหลวงพิเศษที่กำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียม

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทางหลวง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้ที่ได้รับ
มอบหมาย แต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้
ยานยนต์บนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๔๙๗

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือกฎหมายว่าด้วย
การขนส่งทางบกที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนบนทางหลวงและสะพาน
พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๒ เมื่อปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้ใช้นายถนนบนทางหลวงกระทำความผิดโดย
เจตนาหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าธรรมเนียม หรือฝ่าฝืนคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งให้หยุดและตรวจสอบยานยนต์ที่
ผ่านหรือจะผ่านทางหลวงและสะพานเพื่อประโยชน์ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม โดยพนักงานเจ้าหน้าที่พบ
ตัวผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งผู้นั้นให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้นั้นได้กระทำ
ความผิดและระวางโทษ

(๒) เรียกให้ชำระค่าธรรมเนียม และค่าปรับโดยให้แจ้งด้วยว่าหากนำค่าปรับมา
ชำระให้พนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

(๓) ในกรณีผู้ใช้นายถนนที่กระทำความผิดไม่ชำระค่าธรรมเนียมและค่าปรับตาม
ข้อ ๒ (๒) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(ก) บันทึกรายละเอียดข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน และดำเนินการ
เพื่อให้มีการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนต่อไป

(ข) แจ้งจำนวนค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่ค้างชำระพร้อมหลักฐานตาม (ก)
ไปยังนายทะเบียน

ข้อ ๓ เมื่อปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้ใช้นายยন্ত্রบนทางหลวงกระทำความผิดโดยเจตนาหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าธรรมเนียม หรือฝ่าฝืนคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งให้หยุดและตรวจสอบนายยন্ত্রที่ผ่านหรือจะผ่านทางหลวงและสะพานเพื่อประโยชน์ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่พบตัวผู้กระทำความผิด แต่มีหลักฐานแสดงลักษณะนายยন্ত্রและป้ายทะเบียน และมีผู้ใช้นายยন্ত্রที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือมีผู้ให้ความยินยอมรับผิดชอบค่าธรรมเนียมการใช้นายยন্ত্রดังกล่าว โดยการลงทะเบียนหรือด้วยวิธีการอื่นใดตามเงื่อนไขในประกาศของอธิบดี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๑) ออกคำสั่งเป็นหนังสือและส่งคำสั่งพร้อมสำเนาเอกสารหลักฐานโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของหรือผู้ครอบครองนายยন্ত্র เพื่อให้มาชี้แจงหรือแสดงหลักฐานเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าธรรมเนียมของนายยন্ত্রคันดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และเรียกให้ชำระค่าธรรมเนียมและค่าปรับ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตาม (๑) หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองนายยন্ত্রคันดังกล่าว ไม่มาชี้แจงหรือแสดงหลักฐานเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าธรรมเนียม และหรือไม่ชำระค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ตามระยะเวลาที่กำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังเจ้าของหรือผู้ครอบครองนายยন্ত্রคันดังกล่าว ว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้มาชี้แจงหรือแสดงหลักฐานเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าธรรมเนียม อีกกระทงหนึ่ง และให้เรียกให้ชำระค่าธรรมเนียม พร้อมทั้งแจ้งจำนวนค่าปรับ โดยแจ้งให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๓) เมื่อครบกำหนดระยะเวลา (๒) แล้ว หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองนายยন্ত্রคันดังกล่าวไม่ดำเนินการใด ๆ ตามที่กำหนดในหนังสือที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม (๒) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(ก) บันทึกรายละเอียดข้อเท็จจริง รวบรวมหลักฐานและดำเนินการเพื่อให้มีการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนต่อไป

(ข) แจ้งจำนวนเงิน ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ที่ค้างชำระพร้อมหลักฐานตาม (ก) ไปยังนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ ๔ เมื่อปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้ใช้นายยন্ত্রบนทางหลวงกระทำความผิดโดยเจตนาหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าธรรมเนียม หรือฝ่าฝืนคำสั่งให้หยุดและตรวจสอบนายยন্ত্রที่ผ่านหรือจะผ่านทางหลวงและสะพานเพื่อประโยชน์ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่พบตัวผู้กระทำความผิด และปรากฏข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) นายยন্ত্রที่ใช้ในการกระทำความผิด เป็นนายยন্ত্রที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือมีผู้ให้ความยินยอมรับผิดชอบค่าธรรมเนียมในการใช้นายยন্ত্রนั้นโดยการลงทะเบียนหรือด้วยวิธีการอื่นใด ตามเงื่อนไขในประกาศของอธิบดี

(๒) ปรากฏหลักฐานน่าเชื่อว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิด
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดตามข้อ ๓ โดยอนุโลมกับบุคคลตาม (๑) หรือตาม (๒) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓ หรือ ข้อ ๔ แล้วให้นายทะเบียนแจ้งให้ผู้มาติดต่อขอชำระภาษีประจำปีสำหรับ นายยন্ত্রคันดังกล่าวทราบ เพื่อให้ชำระเงินค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่ค้างชำระดังกล่าว

ในกรณีผู้มาติดต่อไม่ประสงค์จะชำระเงินดังกล่าวให้ครบถ้วนในวันที่มาติดต่อขอชำระภาษีประจำปี ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ออกคำสั่งให้เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองยานยนต์คันดังกล่าวไปชี้แจงหรือแสดงหลักฐานเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าธรรมเนียมต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๒ ข้อ ๓ และ ข้อ ๔ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ให้นายทะเบียนรับชำระภาษีประจำปีสำหรับยานยนต์คันดังกล่าวและออกหลักฐานชั่วคราวแทนการออกเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปีให้แก่ผู้มาติดต่อขอชำระภาษีประจำปีสำหรับยานยนต์คันดังกล่าว โดยหลักฐานชั่วคราวดังกล่าวให้มีอายุสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้ออกให้ ทั้งนี้ เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองยานยนต์ หรือตัวแทนเจ้าของยานยนต์ ได้นำหลักฐานแสดงการชำระเงินค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่ค้างชำระครบถ้วนแล้ว หรือหลักฐานการยุติคดีตามที่อธิบดีกรมทางหลวงกำหนด มาแสดงต่อนายทะเบียนแล้ว ให้นายทะเบียนออกเครื่องหมายแสดงการเสียภาษีประจำปีสำหรับยานยนต์คันดังกล่าวต่อไป

ข้อ ๖ เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานยนต์ที่ได้รับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ และ ข้อ ๕ หากมิได้เป็นผู้กระทำความผิดและประสงค์จะโต้แย้งคัดค้านคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่อาจแสดงหลักฐานดังต่อไปนี้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในระยะเวลาที่กำหนด ว่าตนเองมิได้เป็นผู้กระทำความผิด ดังนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ใช้นายยนต์คันกล่าว ในวันเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งว่าเกิดการกระทำความผิดพร้อมทั้งหลักฐานที่น่าเชื่อได้ว่าผู้นั้นเป็นผู้นายยนต์คันดังกล่าวจริง

(๒) ในกรณีโอนหรือจำหน่ายยานยนต์ที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้แก่ผู้อื่น ให้แสดงเอกสารหลักฐานการโอนหรือจำหน่ายยานยนต์ โดยระบุชื่อผู้รับโอนหรือผู้ซื้อ พร้อมทั้งอยู่ วัน เดือน ปี ที่โอนหรือจำหน่ายรถ

(๓) ในกรณีให้เช่าหรือให้เช่าซื้อยานยนต์ที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองไปยังบุคคลอื่น ให้แสดงเอกสารหลักฐานการให้เช่าหรือให้เช่าซื้อ โดยระบุชื่อผู้เช่าหรือผู้เช่าซื้อ พร้อมทั้งอยู่ วันและเวลาที่ทำการเช่าหรือเช่าซื้อ

(๔) ในกรณีที่ยานยนต์อยู่ระหว่างการตรวจเช็คหรือซ่อมแซม ให้แสดงเอกสารหลักฐานการนำรถเข้าตรวจเช็คหรือซ่อมแซม โดยระบุชื่อผู้ที่ทำการตรวจเช็คหรือซ่อมแซมยานยนต์ พร้อมทั้งอยู่ วันและเวลาที่นำยานยนต์เข้าตรวจเช็คหรือซ่อมแซม

(๕) ในกรณีที่ยานยนต์สูญหายหรือถูกโจรกรรม ให้แสดงเอกสารหลักฐานแสดงการแจ้งความร้องทุกข์ ต่อเจ้าพนักงาน เช่น บันทึกประจำวัน

(๖) ในกรณีที่ลักษณะของยานยนต์ตามข้อมูลหลักฐานของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ให้แสดงเอกสารหลักฐานที่แสดงลักษณะของยานยนต์ที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

(๗) เอกสารหลักฐานในกรณีอื่น ๆ ที่ระบุว่ายานยนต์อยู่ในความครอบครอง ดูแล หรือควบคุมของผู้อื่น ตามที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๗ วิธีการชำระ และหลักฐานการรับชำระเงินค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามกฎหมาย
กฎกระทรวงฉบับนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๘ การส่งคำสั่งหรือหนังสือใด ๆ ตามกฎกระทรวงนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งโดยวิธี
ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยวิธีการอื่นใดที่มีผลใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

ให้ไว้ ณ วันที่

๒๕๖๓

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม